

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ЗАСУДЖЕНОГО В РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА З УКРАЇНОЮ

Ніпарко А. В.

*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського рівня)
спеціальності 081 – Право*

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Загороднюк С. О.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Статус ув'язненого є різновидом спеціального правового статусу. Тому цей статус, як випливає з визначення, є в певному сенсі обмеженням загального правового статусу. Важливо, що цей статус визначає правове становище суб'єкта, який є учасником конкретних правовідносин, і саме цей статус окреслює межі, які відокремлюють особу від інших суб'єктів правовідносин. Тому ця межа є важливою, і в нашому випадку встановлюється правами та обов'язками, а наявність цієї межі свідчить про те, що особа дійсно є засудженою, тобто учасником кримінально-виконавчих правовідносин. Це, у свою чергу, має вказувати на конкретний обсяг прав та обов'язків особи. Тому про статус засудженого можна говорити лише у зв'язку з його конкретними правами та обов'язками. Чинне законодавство цих країн захищає життя, здоров'я, честь, гідність, власність, трудові та всі інші права людини в будь-якому випадку.

Засуджені особи становлять одну з найбільш вразливих соціальних груп у суспільстві, їх права та свободи повинні бути захищені державою. Правове становище засудженого – це питання, що стосується не тільки особи, яка вчинила злочин, але й всього суспільства, яке має бути захищене від злочинних дій.

Україна та Республіка Молдова – дві країни, які мають спільний кордон та взаємодіють у багатьох галузях, в тому числі і в правовому полі. Республіка Молдова та Україна є державами з різними правовими системами, але заснованими на загальних принципах права та справедливості. Тому, важливо проаналізувати правове становище засуджених осіб в Республіці Молдова та порівняти його зі становищем в Україні.

У Республіці Молдова існує законодавство, яке регулює правове становище засудженого, та забезпечує захист їх прав та інтересів. Зокрема, мова йде про Конституція Республіки Молдова [1], Виконавчий кодекс Республіки Молдова [2], Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах [3].

Статті 8 та 7 Кримінально-виконавчого кодексу України містять основи правового статусу та прав засуджених [4]. Проте українське законодавство містить певні недоліки та прогалини, які можуть призводити до порушення прав засуджених осіб та порушення їх гідності.

У Республіці Молдова права та свободи засуджених осіб закріплені у Конституції та в законодавчих актах. Зокрема, відповідно до Кримінального кодексу Республіки Молдова, засуджені особи можуть бути позбавлені волі, але не можуть бути позбавлені своїх прав та свобод, крім тих, що втратили їх відповідно до закону.

Згідно зі статтею 55 Конституції Республіки Молдова, засудженим особам гарантується право на повагу до їх гідності та людського достоїнства, на охорону здоров'я та медичну допомогу, на освіту, на працю, на вільний вибір професії та на культурні заняття [1]. Крім того, засуджені особи мають право на захист своїх прав у суді та інших органах.

Обидві країни прагнуть до зміцнення правової держави та вдосконалення правової системи, щоб забезпечити ефективний захист прав людей та правопорядку.

Отже, правове становище засудженого є складним питанням, яке потребує системного підходу та співпраці між різними органами влади та громадськими організаціями. Важливо звернути увагу на забезпечення достатнього рівня соціально-економічних умов засуджених осіб, щоб допомогти їм повернутися до суспільства та забезпечити стабільність в державі.

Література:

1. Конституція Республіки Молдова. URL: <http://surl.li/giaos>
2. Виконавчий кодекс Республіки Молдова. URL: <http://surl.li/giaqq>
3. Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_604#Text
4. Кримінально-виконавчий кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text>